

EKP EKSPERTIDE MAKROMAJANDUSLIK ETTEVAADE EUROALA KOHTA

EKP eksperdid on kuni 19. augustini 2005 saadaval olnud teabe põhjal koostanud ettevaate, mis käsitleb euroala makromajanduslikku arengut.¹

EKP ekspertide ettevaade põhineb intressimäärasid, vahetuskurse, nafta hinda, euroalavälist maailmakaubandust ning eelarvepoliitikat käsitlevatel eeldustel. Tehniliseks eelduseks on eelkõige see, et turu lühiajalised intressimäärad ja kahepoolised vahetuskursid püsivad ettevaateperioodil muutumatuna augusti esimesel poolel kehtinud tasemel. Tehnilised eeldused pikaajaliste intressimäärade ning nafta ja muude toorainete (v.a energia) hinna suhtes põhinevad turgude ootustel augusti kesksaiga seisuga.² Eelarvepoliitikat käsitlevad eeldused põhinevad euroala liikmesriikide riigieelarve kavadel. Need hõlmavad majanduspoliitilisi meetmeid, mille riikide parlamendid on juba heaks kiitnud või mis on üksikasjalikult välja töötatud ja läbivad tõenäoliselt edukalt seadusandliku protsessi.

Ettevaatega seotud ebakindluse väljendamiseks esitatakse tulemusel kõigi muutujate puhul väärtusvahemikena. Need põhinevad eelmiste aastate ettevaadete ja tegelike tulemuste vahelistel erinevustel. Väärtusvahemike ulatus vastab nende erinevuste absoluutväärtuse kahekordsele keskmisele.

EELDUSED RAHVUSVAHELISE KESKKONNA KOHTA

Väliskeskkond peaks 2005. ja 2006. aastal jääma soodsaks. SKT reaalkasv Ameerika Ühendriikides peaks püsima märkimisväärsena, ehkki kasvutempo on mõneti aeglasem kui 2004. aastal. Aasia riikides (v.a Jaapan) peaks SKT reaalkasv olema maailmamajanduse keskmisest tasemest oluliselt kiirem, kuid aeglasem kui viimastel aastatel. Enamikus suurtes majanduspiirkondades peaks kasv püsima dünaamiline.

Realse SKT aastakasv väljaspool euroala peaks 2005. aasta keskmisena olema ligikaudu 4,8% ja 2006. aasta keskmisena 4,6%. Euroalaväliste eksporditurgude kasvutempo peaks olema 7,1% 2005. aastal ja 7,2% 2006. aastal.

SKT REAALKASVU ETTEVAADE

Eurostati esialgsel hinnangul oli euroala SKT reaalkasv 2005. aasta teises kvartalis 0,3%. Alates käesoleva aasta teisest poolest peaks kasvutempo pisut kiirenema. SKT keskmine reaalkasv jääb 2005. aastal vahemikku 1,0–1,6% ja ulatub 2006. aastal 1,3–2,3%ni. Tugeva välisnõudluse püsides toetab ekspordi kasv ettevaateperioodil jätkuvalt majandustegevust ning sisenõudlus peaks järk-järgult suurenema.

Eratarbimine elavneb tõenäoliselt kooskõlas reaalse kasutatava tulu arenguga, mida toetab tööhoive kasv. Tarbimise kasvu võivad siiski vähendada eelkõige nafta hinna tõus ning tagavarasäästus, mille põhjuseks on riigi rahandusega ning pikemas perspektiivis tervishoiu- ja pensionisüsteemidega seotud jätkuvad probleemid. Samal ajal peaks koguinvesteeringute kasv hiljutisest madalseisust üle saama, sest ettevõtlusinvesteeringuid toetavad tugev välisnõudlus, soodsad laenuitingimused ja ettevõtete tulu

¹ EKP ekspertide ettevaade täiendab eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikku ettevaadet, mille EKP ja euroala liikmesriikide keskpankade eksperdid koostavad kaks korda aastas. EKP ettevaate koostamisel kasutatavad meetodid on kooskõlas eurosüsteemi ekspertide ettevaate koostamisel kasutatavate meetoditega, mida kirjeldatakse EKP 2001. aasta juunis avaldatud juhendis "*A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises*".

² Kolme kuu EURIBORina mõõdetavad lühiajalised intressimäärad püsivad seega ettevaateperioodil eeldatavalt muutumatuna, jäädes 2,12% tasemele. Püsivaid vahetuskurse käsitleva tehnilise eelduse kohaselt püsib EUR/USD vahetuskurs kõnealusel perioodil tasemel 1,22 ning euro efektiivne vahetuskurs on 2004. aasta keskmise näitajaga võrreldes 2005. aastal sellest 0,1% kõrgem ja 2006. aastal 0,8% madalam. Turgude ootuste kohaselt peaks riikide kümneaastase tähtajaga võlakirjade nominaalne tulusus euroalal vähesel määral kasvama, tõustes 2005. aasta keskmiselt 3,5%lt keskmiselt 3,7%le 2006. aastal. Muude toorainete, välja arvatud energia hinnad peaksid 2005. aasta keskmisena USA dollarites tõusma 6,4% ja 2006. aasta keskmisena 2,4%. Futuurityurgude arengu põhjal eeldatakse, et naftabarreli keskmine hind tõuseb 2005. aasta 55,3 USA dollarilt 62,8 USA dollarile 2006. aastal.

suurenemine. Erasisikute investeeringud elamuehitusse suurenevad ettevaateperioodil mõeldukalt veelgi. Kuna sisenõudlus toetab tõenäoliselt impordi kasvu, eeldatakse, et netoeksport ei soodusta ettevaateperioodil eriti oluliselt SKT reaalkasvu.

HINNA- JA KULUETTEVAATED

Ettevaate kohaselt on ÜTHI keskmine kogukasv 2005. aastal vahemikus 2,1–2,3% ning 2006. aastal 1,4–2,4%. ÜTHI inflatsiooni teatav aeglustumine 2006. aastal tuleneb peamiselt Hollandis kavandatud tervishoiureformi statistilisest käsitlusest, mille mõju peaks olema -0,2 protsendipunkti. Ühtlasi kajastub selles ka eeldus, et 2006. aastal energiahindade inflatsioonimäär väheneb ning impordihindade muutus on samuti väike.

Nominaalpalga kasv töötaja kohta jääb ettevaateperioodil tõenäoliselt tagasihoidlikuks. Käesolevas ettevaates võetakse arvesse nii kehtivaid palgakokkuleppeid kui ka tööturutingimuste oodatavat tagasihoidlikku paranemist, ent samuti eeldatakse, et kõrgem nafta hind ei avalda nominaalpalgale märkimisväärset teisest mõju. SKT reaalkasvu ja tööhõive ettevaate alusel võib eeldada, et ettevaateperioodil tööviljakus mõeldukalt elavneb. Palkade ja tööviljakuse arengu tulemusena peaks tööjõu erikulude kasv jääma nii 2005. kui ka 2006. aastal suhteliselt piiratuks.

Tabel A. Makromajanduslik ettevaade euroala kohta

(keskmine aastane muutus protsentides)¹⁾

	2004	2005	2006
ÜTHI	2,1	2,1 – 2,3	1,4 – 2,4
Reaalne SKT	1,8	1,0 – 1,6	1,3 – 2,3
Eratarbimine	1,3	1,1 – 1,5	0,7 – 1,9
Valitsussektori tarbimine	1,4	0,6 – 1,6	1,1 – 2,1
Kapitali kogumahutus põhivarasse	1,4	0,4 – 2,0	1,3 – 4,5
Eksport (kaubad ja teenused)	5,9	2,4 – 5,2	4,6 – 7,8
Import (kaubad ja teenused)	6,1	2,2 – 5,2	4,3 – 7,7

1) Kõigi muutujate ja ajavahemike kohta esitatud väärtusvahemikud põhinevad euroala keskpankade eelmiste perioodide ettevaadete ja tegelike tulemuste vaheliste erinevuste absoluutväärtuste keskmisel. Reaalset SKT-d ja selle komponente käsitlev ettevaade põhineb tööpäevade arvu järgi korrigeeritud andmetel.

VÕRDLU 2005. AASTA JUUNI ETTEVAATEGA

2005. aasta juuni kuubülletäänis avaldatud eurosüsteemi ekspertide makromajandusliku ettevaatega võrreldes peaks SKT reaalkasv jääma 2005. ja 2006. aastal veidi aeglasemaks. See tähendab, et 2005. aasta kasvuprognoozi on varasemate näitajatega võrreldes teataval määral vähendatud ning 2006. aastal avaldub tõenäoliselt nafta hinna eeldatava tõusu mõju reaalsele kasutatavale tulule.

ÜTHI aastakasvu prognoositavat väärtusvahemikku 2005. ja 2006. aastal on 2005. aasta juuni ettevaatega võrreldes mõningal määral tõstetud. See kajastab peamiselt eespool nimetatud muutust 2005. ja 2006. aastal kehtivat nafta hinda käsitlevates eeldustes, mille kohaselt energia hind mõjutab jõulisemalt ÜTHI kasvu. Samas jääb mitteenergia komponenti puudutav ettevaade juuni ettevaatega võrreldes suurel määral samaks.

Tabel B. Euroala makromajanduslike ettevaadete võrdlus

(keskmise aastane muutus protsentides)

	2004	2005	2006
ÜTHI – juuni 2005	2,1	1,8 – 2,2	0,9 – 2,1
ÜTHI – september 2005	2,1	2,1 – 2,3	1,4 – 2,4
Reaalne SKT – juuni 2005	1,8	1,1 – 1,7	1,5 – 2,5
Reaalne SKT – september 2005	1,8	1,0 – 1,6	1,3 – 2,3

© Euroopa Keskpank, 2005

Address: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Saksamaa

Postiaadress: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Saksamaa

Telefon: +49 691 3440

Faks: +49 691 344 6000

Koduleht: <http://www.ecb.int>

Kõik õigused on kaitstud.

Taasesitus õppe- ja mitteametlike eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.